

גיליון מס' 81, שנה 40, תשרי תשע"א-סתיו 2010

הנהלת עיתון תלמידי הפקולטה לרפואת שיניים
של אוניברסיטת תל אביב

מעבדת

פגישת מחזור 1991

Legacy™ Implant System

השילוב המושלם בין טכנולוגיה מתקדמת
חדשנות ואיכות בלתי מתפשרת מאז 1982

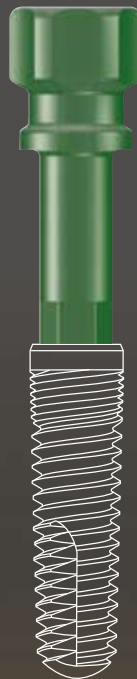

Dr. Gerald Niznick
DMD, MSD

בחיוב:

- שתלים בעלי חיבור פנימי קוני המקודדים בצבע לזיהוי קל של קוטר השתל.
- מובילי שתל המקודדים גם הם בצבע לזיהוי קל של קוטר השתל ומשמשים בהתאמה כטרנספרים לכף סגורה או פתוחה. המובילים משמשים גם כטרנספר וגם כמבנה קבוע. המשמעות מכך הנה כי השימוש בשתלים אלו ימנע את הצורך בהוצאה נוספת לרכישת טרנספר ומבנה סופי הניתן להכנה ויאפשר לרופא ו/או למעבדה להכין שיקום זמני בשל החשיפה או שיקום מיידי קבוע.
- תבריגים שומרי עצם: Micro-Thread מתחילים 1 מ"מ מתחת לרכס-שמירה מקסימאלית מפני ספיגת עצם. התבריגים לאורך השתל עמוקים בהדרגה ובעלי הברגה כפולה לאחזיה ויציבות טובים יותר.
- 2 מ"מ מגביה המשמש ביחד עם בורג הכיסוי ככיפת ריפוי. מיד לאחר ההשתלה ניתן יהיה להשתמש במגביה אשר מצורף לחבילה ואשר מטרתו לשמש ככיפת ריפוי או להשתמש במבנה הקבוע המצורף אם דרושה כיפה גבוהה יותר.
- מגוון של קוטרים: 3.2mmD, 3.7mmD, 4.2mmD, 4.7mmD, 5.2 mmD, 5.7mmD, 8mm, 10mm, 11.5mm, 13mm, 16mm ובאורכים של Platform Switching על שתלים בקוטר: 3.2mmD, 4.2mmD, 5.2mmD.

Legacy1 "V" Threads 3 Diameter Options Plastic Carrier	Legacy2 Spiral Threads 4 Diameter Options Ti.Transfer Carrier	Legacy3 Buttress Threads 6 Diameter Options Ti.Abutment Carrier
--	---	---

Prosthetic compatibility with Screw-Vent, BioHorizons® and MIS Implants

ד"ר ג'רי ניצניק (ארה"ב) אשר הקים בשנת 1982 את חברת Paragon. ובהמשך שונה שמה לחברת Core-Vent.

גליון 81

5 יומן <

10 ביקור נשיאת AO בארץ <

12 כנס מחזור 1991 <

14 פורום רופאים <

17 פרופ' ברין בפולין <

18 טקס הענקת תוארים <

20 לזכרו של ד"ר ארב <

23 יתד <

סיפורי
התורה

קוראים יקרים,

בפרוס השנה החדשה אנו שמחים להגיש לכם גיליון חגיגי במיוחד.

ראשית לכול, בחגיגה של התחלה חדשה, אני מבקש לקדם בברכת "ברוך הבא" את העיתון החדש – "נקודה פסיק";, שנולד בבית הספר לרפואת שיניים ע"ש גולדשלאגר, אחינו התל אביבי. בשמי ובשם בית הספר הירושלמי אני מאחל לעיתון, לעורכו ולכותבים בו הצלחה במעשה ידיהם. כרגיל בגיליונותינו, תמצאו בעמוד 5 את היומן, המביא אליכם את עיקרי ההתרחשויות האחרונות בבית ספרנו בקצרה.

באלפא אומגה נבחרה אישה כנשיאה עולמית (לראשונה), היא ביקרה בארץ בחודש יולי, במסגרת הביקור השנתי, וערכה סיור יסודי – בכל מקום בארץ שבו יש רפואת שיניים...

הכיתה שסיימה את לימודיה ב-1991 כינסה פגישת מחזור בת שלושה ימים בירושלים. הבוגרים התקבצו מכל חלקי העולם כדי להיפגש ולהעלות זיכרונות כמו גם את זכרו של אחד מבני המחזור שנהרג בעת שירות מילואים בחודשים האחרונים שלפני סיום שנה ו. הם ערכו במסגרת זו גם כנס מדעי פתוח לקהל, אשר כל המרצים בו – מבני המחזור.

"פורום רופאים" מביא את סיפוריהם של שלושה בוגרים – בעלי תואר DMD ובעלי רישיון לעסוק ברפואת שיניים – אשר החליפו את עיסוקם מסיבה זו או אחרת, ואשר היום עוסקים במקצוע שונה לחלוטין.

הפרופסור אילנה ברין ביקרה בוורשה ובבית הספר לרפואת שיניים שם, שאביה היה ממקימיו ואשר שימש בו כמנהל מחלקה לפני כ-55 שנה. היא נשאה הרצאה בנושא אורתודונטיה בפולנית. בקהל ישבו גם רופאים שהכירו את אביה ז"ל ואף עבדו עמו.

לכל אוניברסיטה נהלים סטגוניים כאשר לאופן עריכת הטקסים להעלאה בדרגה של מרצים ושל פרופסורים. גם לאוניברסיטה העברית נוהל ונוהג ייחודיים, שהפכו כבר לנוהל "רשמי". בטקס שבו הכריזו על הפרופסור אדם שטבהולץ כדיקן והעלו את הפרופסור אליעזר קאופמן לדרגת פרופסור מן המניין השתתף גם הפרופסור יואל דונחין. הוא מביא את רשמיו מן האירוע.

המדור "לזכרו" מוקדש בגיליון זה לזכר ד"ר אדולף ארב ז"ל, הזכור לטוב אצל כל אחד מתלמידיו. הד"ר ארב היה בין המורים הראשונים של בית ספרנו, והוא שניהל את ההוראה בתחום האנדודונטיה בעשור הראשון לחייו של בית ספרנו.

בנוסף לכל אלו תמצאו כרגיל גם את שאר המדורים הקבועים שלנו, ביניהם "פינת יתד", "דברי חכמים" ו"בינינו".

קריאה מהנה ושנה טובה
נח שטרן, העורך

"מה נשמע" כתב העת של הפקולטה לרפואת שיניים ובווגריה. שנה 40 גיליון 81, תשרי תשע"א – סתיו 2010

עורך: פרופ' נח שטרן 052-641-4770 nstern@cc.huji.ac.il

יו"ר ארגון הבוגרים: ד"ר דורון אפרמיאן 050-857-3945 dorona@cc.huji.ac.il

מזכירת המערכת: עליזה פרחיה 02-675-8590

מקדמות פרסום: ד"ר אורית הרמתי וגב' איריס צדיק

עריכה לשונית: סמדר כהן

הפקה ודפוס: דפוס איילון, ירושלים 02-679-66-36

מתאם בית הדפוס: עוזי בן יוסף

עיצוב גרפי: "מעוצב" ליאת חברוני

כתובת המערכת: "מה נשמע", בית הספר לרפואת שיניים, הקמפוס הרפואי ה.מ. הדסה, ת.ד. 12272 ירושלים 91120

אתר הפקולטה: <http://dental.huji.ac.il>

אתר ארגון הבוגרים - מהנוסח העברי של אתר הפקולטה קיימת גישה ישירה

חטיבת ההדמיה של אוסדה מציגה:

סנסור דיגיטלי לצילום פריאפיקלי

- ★ תמונה חדה וברורה בעלת ניגודיות גבוהה
- ★ גדלים שונים של סנסור לבחירה
- ★ תוכנה מקצועית, קלה לשימוש. משתלבת עם כל התוכנות לניהול מרפאה בישראל*
- ★ הדרכה מקצועית להשגת צילום באיכות מירבית באמצעות טכניקות צילום חדשניות
- ★ שירות, תמיכה ואחריות מבית 'אוסדה'

*תוכנות ניהול מרפאה: "דוקטור", "אופטימה" ו"רפיד"

דמיין סנסור דק יותר מפילם צילום רגיל, גמיש, כמעט ללא משקל, פשוט למיקום בחלל הפה, נוח, אלחוטי, חסכוני, ניתן לשימוש חוזר. זאת טכנולוגיה מתקדמת באמת.

לרדיולוגיה אינטרה אוראלית במרפאת שיניים בחר ScanX® Duo. המכשיר קומפקטי מאד ותופס פחות מ-29 ס"מ, אך מעבד את כל סוגי הפלאטות הפוספוריות לצילום אינטרה אוראלי, מגודל 0 עד 4.

**AIR
TECHNIQUES**
INC.

 OSADA

4 Koifman st. Tel Aviv 68012
Tel. 03-7979620, 054-5663612
Fax. 03-5161982
E-mail: info@osada.co.il

OSADA IMAGING CENTER

בקרו באיך החבל שלנו:
www.osada-icenter.co.il

מקצוענות ואיכות לאורך זמן.

יומן חדשות הפקולטה

מימין: ד"ר ד. אש הדיקן פרופ' א. שטבהולץ, הנשיאה ד"ר ש. ברקמן ובעלה מר ריצ'רד ברודי, וד"ר בועז שי

ביקור נשיאת אלפא אומגה העולמית בישראל

הד"ר שרלין ברקמן, נשיאת אלפא אומגה העולמית, זיכתה אותנו בביקור נשיאותי ביוני השנה, כשעמה גם בעלה ריצ'רד ברודי.

הנשיאה ביקרה בבתי הספר לרפואת שיניים בבית החולים רמב"ם בחיפה ובבית החולים זיו בצפת וכן סקרה מרפאות לרפואת שיניים ביחידות צה"ל. היא השתתפה בשני מפגשים מדעיים ופגשה לא מעט רופאי שיניים בישראל, כך שיכולה הייתה להתרשם מישראל ומאוכלוסייתה – על איכויותיה, חולשותיה וצרכיה. הד"ר ברקמן עקבה בעניין רב אחר התפתחות המדע והאקדמיה, התעניינה בתכניות המחקר, בפיתוח ובשירות לקהילה. עניין רב מצאה בדעות שהביעו סטודנטים ורופאי שיניים צעירים.

לאחר ביקור זה הפכה הד"ר שרלין ברקמן לשגרירת רצון טוב של אלפא אומגה ישראל במוסדות הבינלאומיים של האחוה.

בוגרים יקרים

בפרוס השנה החדשה אנו מאחלים לכם שנה טובה ומבורכת, שנת שלום, בריאות, שגשוג והצלחה. אנו מקווים כי השנה הבאה עלינו לטובה תתאפיין בהידוק הקשר ביניכם ולפקולטה בה למדתם.

ד"ר דורון אפרמיאן
יו"ר ארגון הבוגרים

פרופ' אדם שטבהולץ
דיקן

טקס הענקת תארים: ד"ר לרפואת שיניים ומוסמך

המעריך הרפואי. כן בירכו הפרופסור אבינועם יפה, סגן הדיקן לענייני הוראה, והפרופסור דורון שטיינברג, יו"ר החוג למדעים הביו-רפואיים במדעי רפואת השיניים. את הרצאת האורח נשא הד"ר יעקב אסף, מנהל המחלקה לרפואה דחופה בהדסה עין כרם. ההרצאה, בנושא "רפואת הייטק לעומת תרופות סבתא", הייתה מדהימה, מרתקת, ומשעשעת!

על החלק האמנותי בטקס הייתה אמונה חברות הזמר של האוניברסיטה העברית – "להתאהב בעברית". בשם המסיימים נשא דברים הד"ר ינון לם.

הטקס נעל בהשבעת הרופאים החדשים באמצעות הפרופסור נח שטרן.

כמדי שנה התקיים בחודש יולי הטקס המסורתי שאליו נשואות ענינו של כל סטודנט מיום שהתחיל בלימודי רפואת השיניים בפקולטה. טקס זה מסמל את סיום שלב הלימודים הרשמיים ואת תחילת שלב הלימוד העצמי באמצעות עבודה יומיומית במקצוע שבו בחר.

הטקס כלל נאומים וברכות של אנשי הנהלת הפקולטה, הרצאת מרצה אורח, נאום נציג המסיימים, חלוקת פרסים לתלמידים מצטיינים, חלוקת תעודות למסיימים ולבסוף – טקס מרגש במיוחד של השבעת הרופאים החדשים.

הדיקן, הפרופסור אדם שטבהולץ, התייחס לערך "האנושיות", שהוא ערך מוסף לידע ולמקצועיות שאותם אנו מקנים לבוגרינו. בשם "הדסה" בירך ד"ר יאיר בירנבוים, המשנה למנכ"ל ומנהל

תואר פרופסור אורח לברוס באום (Bruce Baum)

מימין: פרופ' א. פלמון, ד"ר ד. אפרמיאן, פרופ' ברוס באום, ופרופ' ד. דויטש

ב-NIH, ומאז 1982 הוא בדרגת פרופסור מלא. בין השאר כיהן באום כפרופסור אורח באוניברסיטת טוקיו במחלקה לפרמקולוגיה וכפרופסור קליני באוניברסיטת מרילנד. הפרופסור באום גם אחד משני העורכים הראשיים של הירחון Oral Diseases. אנו מברכים את הפרופסור ברוס באום על הצטרפותו לסגל האקדמי של הפקולטה שלנו. אנו בטוחים כי יתרום רבות לחיזוק המחקר בפקולטה, ומאחלים לו הצלחה והנאה בדרכו-דרכנו החדשה.

רקטור האוניברסיטה העברית, הפרופסור שרה סטרומזה, מינתה את הפרופסור ברוס באום מ-NIH בארצות-הברית לפרופסור אורח בפקולטה לרפואת שיניים. הפרופסור באום מצטרף לפקולטה שלנו כיועץ, כחוקר וכמורה, והוא יבוא לירושלים מדי שנה לעבוד עם צוות חוקרי בית הספר בנושאי מחקר שונים, להדריך חוקרים צעירים בכתיבת הצעות למענקי מחקר ולהרצות למתמחים ולסטודנטים. הפרופסור באום משמש כיום כראש סקציה (מקביל למנהל מחלקה)

ספר ההיסטוריה של בית הספר

הספר "50 השנים הראשונות" ובו תיאור ההיסטוריה של בית הספר לרפואת שיניים בירושלים יצא לאור בשנת 2003 לרגל חגיגות ה-50 לבית הספר לרפואת שיניים. בוגר שמעוניין לקבל את הספר, יפנה-נא בכתב לכתובת הדואר האלקטרוני: nstern@cc.huji.ac.il ויציין פרטים אישיים וכתובת וכן שנת סיום לימודיו.

מכתב פרדה מאילנה סרי לרגל פרישתה

אילנה פריקה,

בוודאי לא אחזל אף אדם אומץ לאין אדם בתקופת לינו מיני אומץ. אמרתי, את אצא בתקופתך. הפאת אסתקולטת מיד אחרי לחיזוק מצד"א אלת בדי ולטית אותה במשך 42 שנים טובות וטובות. הבית את באום, אף ירק למית. גיליתי זאת כאלו בתאורי הצורך לזכור את מאבק הפאקרים שלנו. את יצרת את הבסיס אמאך בהתבונן לא בוגרי התקופה, תוך להסמכת יצור אילי יב לנכד מיוחס חס ובעניינות אמיתית בחייכם באיליים לא הפאקרים. ראוי לזכור להפאקרים מצדכם למחול אלתך אותך בחוויותיכם באיליות (איני חולבת ליל פיוס מילבו בתקופתך למיני כל כך טוב את הפאקרים שלנו). התייחסת אל אחד אלל מילוא סנס, ובתפקידך, צב לא פיה דברי לא מה בכך.

את היית בהתבונן לאילי סוננים בלי תור, ואלל צורך בתיאום טגילי מראל. פאתך הייתה תמיד סתומה כאלו, ואת היית בחודר אמון באום. יפדת אתם וצבד טובה ומקצועיות יחודת אתך בסתיימך תמיד בחיזוק. יכולה אני אומר אף, בלש רבים בתקופתך, תודע לי פלנים לבקן כאלו נכאד נפדי, לי פלנים לבקן לא הומצת דברי, לי לידית אפקטיבה, אפנין, אפיתלה ולפקן. אמנם איתונותך זאת בעבר, אף אני מקבלת אלתו שנית להילאיי טנו לאת תמיד. באלר איתונות אפיתך דפיק - נאחאל אף בצלחה בכל אילי תסני.

חברתך אילנה

כינוס אלפא אומגה השנתי בבולגריה

מימין: פרופ' ס'צ'אושו, פרופ' י. מן, ד"ר מ. יצחקי, פרופ' א. שטבהולץ וד"ר ד. אש

את חזונו לצרף את הפקולטה של סופיה לאיחוד רעיוני של בתי ספר לרפואת שיניים מהמתקדמים בעולם. הד"ר דוד אש, נגיד אלפא אומגה ישראל, בירך את באי הכנס ותיאר את הקשר ההיסטורי החם הקיים בין העם הבולגרי ליהודים בארצם וכן הביע את רצונו לקיים קשר בין רופאי השיניים בבולגריה לבין אחוות אלפא אומגה ישראל.

במהלך ימי הכינוס נערכו גם טיולים לכפרי דיגים בני האלף הקודם, השוכנים לחופו של הים השחור.

שוקי מושנוב ואברהם רפפורט – וחברת אופקים לא יכלו למצוא מלון מפואר יותר ומתאים יותר לתכנית המדעית ולתערוכה הדנטאלית שנערכה בחסותם ובעזרת חברות הפלטינום: G&P, G.C. ISRAEL, ARDS implants, Oral Health

לערב גאלה הוזמנו הדיקן של אוניברסיטת סופיה, דיקן הפקולטה לרפואת שיניים של סופיה וכן יו"ר ההסתדרות של רופאי השיניים בבולגריה, אשר בירכו את באי הכנס. דיקן הפקולטה שלנו, הפרופסור אדם שטבהולץ, ציין את הקשרים שבין הפקולטה לאחוות אלפא אומגה וכן פרס

הכינוס השנתי של "אלפא אומגה" התקיים השנה על חופו של הים השחור, סמוך לעיר ורנה, העיר השלישית בגודלה בבולגריה. השתתפו בו כ-100 חברים מכל חלקי הארץ מלווים בבני זוגם. רוב המשתתפים באו במטוס אחד ישירות מישראל, ומשדה התעופה בוורנה אספו את כולם ארבעה אוטובוסים, שהסיעו אותם לאתר הכינוס במלון "מליה" השוכן על החולות הזהובים שעל גדות הים השחור.

הוועדה המארגנת – בראשות נשיא סניף ירושלים של אלפא אומגה, בועז שי, וחבריו,

גם אוניברסיטת סופיה הצטרפה

יו"ר הסתדרות רופאי שיניים בבולגריה
Prof Nikolai Sharkhov

המטרה היא להשתמש בנושאים חינוכיים, הוראתיים, מחקריים ובריאותיים למטרות שלום בין העמים. אנשי אוניברסיטת סופיה התרשמו והסכימו להצטרף אף הם לברית.

עד היום הבטיחו את השתתפותם בברית הזו למעלה מ-20 מוסדות עולמיים, וזו מהווה למעשה, הרחבה משמעותית של "המרכז המזרח תיכוני ע"ש ד. וולטר כהן לחינוך דנטאלי" שהוקם בבית ספרנו בשנת 2007. השקת הברית העולמית מתוכננת לסתיו 2011, והיא תתקיים בבוסטון שבארצ"ב.

בעת קיום כנס אלפא אומגה בבולגריה התקיימה פגישה חשובה של דיקן בית הספר, הפרופסור שטבהולץ, עם שלושה אישים בולטים בעולמה של רפואת השיניים בבולגריה. הדיקן הציג בפני המכובדים את הרעיון להקים ברית בינלאומית למטרות שלום באמצעות רפואת הפה והשיניים. מנהיגי המוסדות שיהיו חתומים על ברית זו יהוו מעין "מטרייה" לכל בתי הספר המובילים, לחברות דנטאליות מצטיינות ולארגונים דנטאליים בינלאומיים ידועים, שיתמכו בהשגת המטרות המשותפות במסגרת כלל עולמית.

HemCon® – Stops bleeding.

HemCon Dental Dressing is self-adhesive and self-dissolving.

After one minute – the bleeding has stopped.

After 48 hours – dressing has dissolved.*

NEW!

טכנולוגיית שדה הקרב לטיפול בפציעות בפה

HemCon Dental Dressing – תחבושת דנטלית-

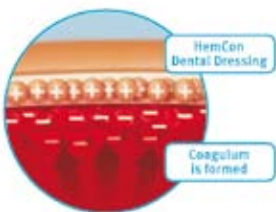
מוצר מהפכני לצצירת דימום

יתרונות קליניים

- עשויה מצ'יטוזן (Chitosan). רב סוכר (biocompatible polysaccharide) המצוי בטבע ואינו נדחה על ידי רקמות חיות.
- התחבושת נספגת תוך 48 שעות ואינה מותירה שאריות של חומר זר. ובכך מאפשרת ריפוי טבעי של הפצע.
- נצמדת מעצמה. אין צורך בסגירה ראשונית/תפרים.
- מגן על קרקעית הפצע ומסייע לשיכוך הכאב
- יוצר מחסום פיסי להגנה על הפצע מגירויים

אינדיקציות לשימוש

- עקירות
- חבישת אזורים המשמשים לתרומת שתל חניכיים
- ביופסות
- פציעות של רקמות רכות

* The dressing usually dissolves within 48 hours. In some cases this may take up to seven days.

זימר דנטל - רח' ביאליק 143 רמת גן 52523
טל': 03-6124242, פקס: 03-6124243
www.zimmerdental.co.il

 zimmer | dental

ממין: פרופ' א. שטבהולץ, ד"ר ד. אפרמיאן, האורח פרופ' ליאו סריבני, ופרפ' א. פלמון

ביקור סריבני

ביקורו נפגש עם עמיתיו הוותיקים – הפרופסור קיי והפרופסור גינזבורג – וקיבל אות הוקרה מידי דיקן הפקולטה, הפרופסור אדם שטבהולץ. סריבני נפגש עם שלושה דורות של חוקרים בנושא בלוטות הרוק. הוא ציין לשבח את רמת המחקר הגבוהה של תלמידי המחקר העוסקים בתחום זה שהציגו את עבודותיהם בסמינר שאורגן לכבודו.

השנה הגיע לביקור קצר בפקולטה הפרופסור ליאו סריבני (Leo Sreebny) מאוניברסיטת סטוני ברוק שבניו-יורק (Stony Brook University in New York), שם שימש גם כדיקן בית הספר לרפואת שיניים. הפרופסור סריבני הוא ממניחי היסוד למחקר "הרוק ומרכיביו", שבו החל לפני כחמישים שנה. סריבני, בן ה-88, הוא ידיד ותיק של הפקולטה, ובמסגרת

בוגרים קחו דוגמה ממחזור 1991

מדעי-קליני ברמה גבוהה במיוחד. במהלך הכנס נישאו תשע הרצאות – שבע מהן נישאו על ידי בוגרים שחזרו ארצה מחו"ל; שתי ההרצאות האחרות נישאו על ידי שני בוגרי המחזור המתגוררים בארץ. לקהל המאזינים בכנס הייתה זאת חוויה אמיתית.

במילואים בהיותו תלמיד שנה ו. דיקן הפקולטה, הפרופסור אדם שטבהולץ, הציע לוועדה המארגנת את המתקנים של הפקולטה כאכסניה לכנס.

ב-1 ביולי 2010 התכנסו כמעט כל בוגרי מחזור 1991 ובוגרים רבים נוספים ועמם גם חלק ממורי בית הספר לכנס

בוגרי מחזור 1991 מבית הספר לרפואת שיניים של האוניברסיטה העברית והדסה בירושלים עשו מעשה מיוחד במינו: הם ערכו כנס המיועד לבני המחזור ואשר ארך שלושה ימים. אחד מהימים הוקדש לכנס מדעי שכל ההרצאות בו נישאו על ידי בוגרי המחזור. את הכנס הקדישו לזכר אחד מהבוגרים שנהרג בזמן שירותו

ביקור בגנים הבהאיים בלוויית נשיא סניף חיפה

במנהרות הכותל עם ד"ר דפנה בנדיט והסייעת שלה

ביקור נשיאת אלפא אומגה העולמית מבט מקרוב

ד"ר דוד אש

סיים לימודיו בבית הספר לרפואת שיניים בתל אביב בשנת 1979. משנת 1979 ועד 1997 עבד במרפאה פרטית. בשנת 1997 הצטרף למחלקה לשיקום הפה באוניברסיטת תל אביב. משנת 2008 משמש מדריך וחונך בתכנית ה-AGPP בפקולטה לרפואת שיניים בירושלים. שימש מזכיר ונשיא סניף תל אביב של אחוות אלפא אומגה והיום מכהן כנגיד ישראל של האחוה וחבר בקרן אלפא אומגה הבינלאומית, במסגרת זו מנהל את התכנית של אחוות אלפא אומגה לטיפול בניצולי השואה

ביקור הנשיאה העולמית בארץ היה אחת מגולות הכותרת, עד כה, בתפקידי כנגיד אלפא אומגה ישראל, שאותו נטלתי על עצמי מתוך אמונה בדרך ובאלפא אומגה יצירתית.

ד"ר שרלין ברקמן, הנשיאה העולמית של אלפא אומגה, החלה את ביקורה בכנס המדעי

המרשימים. להנאה ביום זה תרמה לא מעט גם הידיעה כי המדינה החליטה להמשיך ולקיים את בית הספר לרפואת שיניים בתל אביב. הערב נחתם באירוח מפואר מטעם סניף חיפה בביתו של דרור אייזנבוך.

ביום המחרת ביקרנו בבית החולים זיו בצפת. גם שם התרשמנו מהיחידה לרפואת שיניים, המנוהלת על-ידי אלחנדרו רויזנטול, ושמענו על צורכיהם ועל תכניות הרחבת השירותים בה. מנהל בית החולים ערך לנו סיור מקיף ביחידה הממוגנת למקרה של מלחמה בלתי קונבנציונאלית. חתמנו את הביקור בצפת בסיור בעיר בהדרכת ראש העיר. ברכות ותודות ליوسی הרשקוביץ, נשיא סניף חיפה, על ניהול הביקור.

בשבת ערכנו סיור בתל אביב וקיבלנו הסברים על ראשית ההתיישבות בעיר ועל אתרים מרכזיים שהיו סמלי העיר.

לאחר יום "חופשי", שאותו ניצלו הנשיאה ובעלה לקניות, הם ביקרו ביחידות דנטאליות

של אחוות אלפא אומגה ישראל ע"ש ד"ר הרי זיכר, כיאה לקודקוד המקצועי-מדעי של אחוות אלפא אומגה. ביום זה היא נכחה בהרצאות בנושא "רפואת שיניים שמרנית", לשם שינוי. היא נהנתה הנאה מרובה "לגלות" כי יש גם טיפול ולא רק שתלים ברפואת שיניים.

למחרת ביקרה הנשיאה בבית הספר לרפואת שיניים בתל אביב והייתה עדה להלך הרוח ולקשיים שהסגל והסטודנטים שם עוברים. חוסר הוודאות השפיע על המקום ועל אנשיו. חיים טל, ראש בית הספר, וחברי סגל אחרים דנו אתה בקשיי בית הספר ובעתידו.

ביום השלישי לביקורה, סירתי עמה ועם בעלה ריצ'רד בבית החולים רמב"ם בחיפה. שם פגשנו את אלי מכטיי ואנשיו במרכז להתמחויות. שמענו ממנו על תכניות פיתוח נפלאות, ושמענו סקירה מפי הדיקן לרפואה בנושא מצבי החירום בעתות מלחמה וכן התוודענו להיערכות העתידית לקראתם. בהמשך היום ביקרנו בגנים הבהאיים

סיור בצפת עם ראש העיר

במרפאה הצה"לית בבית החולים "שיבא" ("תל השומר")

במרפאה בפיקוד צפון בלוויית ד"ר אלון שינגמן, עוזר קרפ"ר

ביקור בפקולטה בהדסה בלוויית הדיקן

בבית החולים "ד"ר בצפת בלוויית מנהל בית החולים,

מיוחד ומרגש הן על שום היותו מוקדש לזכר מוטי, הן בזכות התכנים שבו והן על שום העובדה שרובם של בוגרי המחזור הם מומחים ודמויות מרכזיות בארץ ובעולם.

ביקור הנשיאה החל והסתיים בימים מדעיים ובתווך הייתה שם הרבה ציונות. בשעות משותפות רבות, בארוחות צהריים ובארוחות ערב, הצלחנו להעביר לאורחינו את המסרים שהיו חשובים לנו: אנחנו ארגון אחד וזוהי ישראל האמיתית; אנחנו נעשה את העבודה הקהילתית בארץ, ונשמח שאחינו בעולם יעזרו לנו ככל יכולתם; אנחנו "סניף" שונה מיתר הסניפים בעולם כי אנחנו בארץ מעוז האחוה.

היום אני יודע שרכשנו שגרירת רצון טוב מצוינת. עדות לכך היא במאמרים שכתבה עקב ביקורה וכן השדר שהיא משדרת לכל חברי אלפא אומגה וסניפיה.

ד"ר דוד אש: drdash@netvision.net.il

אדם שטבהולץ, ורעייתו איילה לארוחת ערב מרשימה על גג מלון המשקיף לעיר העתיקה, מראה מדהים.

הביקור שערכנו למחרת בפקולטה לרפואת שיניים בירושלים היווה הוכחה ניצחת לכך שבאמצעות עבודה קשה ונחישות ניתן להגיע להישגים מהמדרגה הראשונה כפקולטה בין המתקדמות בעולם. אדם סייר אתנו במחלקות השונות ובמוזאון ההיסטורי החדש והייחודי. בהמשך חנכנו את חדר הסמינרים ע"ש אחוות אלפא אומגה בנוכחות סגל בית הספר וסטודנטים. את היום חתמנו בסיום ערב בירושלים ובחיזיון האור-קולי המרשים במגדל דוד. בביקורנו בירושלים ביקרנו גם באוהל המחאה למען שחרורו של גלעד שליט, עדות להיותנו משפחה אחת גדולה.

ביקור הנשיאה נחתם ביום עיון מדעי בפקולטה בירושלים. יום העיון אורגן לזכרו של מוטי פכט ז"ל על-ידי חבריו למחזור 1991 של הפקולטה. אין ספק שיום זה היה

בצה"ל – מתל השומר במרכז, דרך המרפאה הפיקודית בצפון בראש פינה ועד לרמת הגולן ולמשולש הגבולות עם סוריה וירדן, שם קיבלו תדריך מראש אגף מודיעין של הפיקוד. את כל הביקור ליווה סא"ל אלון שינגמן, עוזר קרפ"ר. היזמה לביקור זה היא של ולאדי דבויריס הבלתי נלאה.

למחרת עלינו לירושלים לחוויה בלתי נשכחת באתר "יד ושם". קשה לתאר את הרושם העז של סיור זה. הביקור נערך בלוויית שי בועז, נשיא סניף ירושלים. בהמשך היום סיירנו בכותל המערבי, טמנו פתקים בין סדקיו, והרושם היה אדיר. "שרשרת הדורות" ומנהרות הכותל סיימו עבורנו יום שבו מורשת ישראל לדורותיה הייתה במרכז.

ביום הבא המחישו לנו פעם נוספת ביקור במרכז DVI ופגישה עם מנהלו, רועי פטל, כי יש בינינו אוכלוסייה הנזקקת לנו, וכי אנחנו יכולים להיות מועילים. בערב אירחו אותנו דיקן הפקולטה לרפואת שיניים,

כנס מחזור 1991

לזכרו של מוטי פכט ז"ל

טיולי משפחות נערכו בימים שישי ושבת. טלי, איילת, שרית ויונית נחות בזמן ההסברים של המדריך בטיול רגלי בירושלים

בפתיחת הכנס המדעי נשאו דברים לזכרו של מוטי פכט אחותו צביה אלעזרי ואלמנתו יונית לויין

ד"ר אילן גלבוט

אומגה העולמית.

בפתיחת הכנס הוצגה מצגת לזכרו של מוטי פכט ז"ל, בוגר המחזור שנהרג בתאונת דרכים בעת שירות מילואים פעיל. אשתו, יונית לויין, ואחותו, צביה אלעזרי, פרסו באוזנינו את תולדות חייו וסיפרו על תכונותיו המיוחדות של בחור צעיר ומוכשר, שעתידו נגדע באחת. נושאי ההרצאות המדעיות היו שונים ומגוונים ונישאו על ידי בני המחזור בלבד. המרצים היו: אבישי סדן, דיקן USC; סורין טייך, ASE UNIVERSIY; יונית לויין, TUFTS UNIVERSITY; פול זסלנסקי, BERLIN; אלי אליאב, NEW JERSEY UNIVERSITY; אריאל ראיגרסקי, SIATTE UNIVERSITY; הראל סימון, USC; אביגדור קלינגר, הדסה; ואילן גלבוט, אוניברסיטת תל אביב.

חברת MIS והמנכ"ל יוסי שניט נתנו את חסותם לכנס והרימו תרומה של 5,000 דולר למען הקמת ספריית סרטי הדרכה לשימוש הסטודנטים.

בערב שבת התכנסו הבוגרים לקידוש ולסעודת שבת חגיגית משותפת. בשבת יצאנו לטיול רגלי בהנחיית מדריך, ואחר הצהריים השתתפנו בסדנת משחקי קלפים בהנחיית שלמה מזרחי, בן המחזור, שהמציא ומשווק משחקי היגיון.

החוויה שעברנו הייתה יוצאת דופן ומרגשת במיוחד ועודדה את המשך שמירת הקשר בין ה"תלמידים" לשעבר. קשה היה להיפרד וכולם ביקשו לתאם מועד לפגישה נוספת בעתיד הקרוב.

ד"ר אילן גלבוט: gilboa_dr@012.net.il

סיים לימודיו בבית הספר לרפואת שיניים בירושלים בשנת 1991, מומחה בשיקום הפה, חבר סגל המחלקה לשיקום הפה באוניברסיטת תל אביב. יו"ר לשעבר של האיגוד הישראלי לשיקום הפה. בעל מרפאה פרטית בנתניה

בימים 1-3 ביולי נפגשו בני מחזור 1991 לכנס בוגרים בירושלים. בוגרי המחזור ועמם בני משפחותיהם התכנסו במלון "רמדה", וחגגו מלאות 20 שנה לסיום הלימודים. לכנס באו במיוחד גם שנים-עשר בוגרים השוהים בחו"ל, ובסך הכול השתתפו באירועים 36 מבני המחזור. על ארגון הכנס היו אמונים חברת "אופקים" וחברי הוועדה המארגנת: צביה אלעזרי, אילן גלבוט, יוסי גלייטמן, ג'ינה ויסמן, פול זסלנסקי, איילת טרופ, שלמה מזרחי וטלי מיניקס.

הכנס נפתח בתחרות כדורסל שהתקיימה ביום חמישי ושארגן אביגדור קלינגר. התחרו בה ארבע קבוצות מן הבוגרים. לאחר ארוחת הערב פנו הילדים להפעלות באולם נפרד ובני המחזור התכנסו להעלאת זיכרונות בהנחיית איילת טרופ. הערב היה מרגש במיוחד ונמשך עד השעות הקטנות של הלילה. הבוגרים סיפרו על חייהם כיום והעלו אנקדוטות רבות מימי הלימודים. מסתבר כי למעלה מ-60% מבני הכיתה הם מומחים. למותר לציין שהתרגשות ופרצי צחוק ליוו את הערב כולו.

ביום שישי, היום השני של הכנס, נסעו משפחות הבוגרים לטיול בירושלים, ואילו הבוגרים התכנסו לכנס מדעי באולם "קרן משה" בהדסה. את הכנס הנחו מורי המחזור, ביניהם צביה הרשפלד, נח שטרן אליעזר אידלמן ויאיר שרב. הפרופסור אדם שטבהולץ נשא דברי ברכה ואילו הצטרפה נשיאת אלפא

ערב בוגרים בהנחייתה של אילת טרופ היה מרגש במיוחד ונמשך עד השעות הקטנות של הלילה

פרופ' שרב והראל סימון עוזרים בהכנות להרצאה של אביגדור קלינגר

עם הגעת הבוגרים נערך טורניר כדורסל לזכרו של מוטי פכט. הבוגרים שיחקו יחד עם הילדים בסיום המשחק חולקו מדליות וגביעים

הדור הצעיר מקבל מדליות השתתפות בטורניר מאבישי סדן

רופא שיניים קברניט ב"אל-על"

לשלושה חודשים ללימודי אקופונקטורה, שרציתי לשלב בעבודתי ברפואת הפה (למניעת כאב וכדומה).

עם חזרתי מסין הגעתי להכרה שההתמחות אינה מתאימה לי, והתחלתי לעסוק בדיקור סיני ובה בעת גם עבדתי במרפאה פרטית כרופא שיניים. כל הקריירה שלי במקצוע הסתיימה בעקירה אחת, בסתימה אחת ועוד משהו ששכחתי.

בשנת 1991 פתחו את "אל-על" לקליטה מחודשת של טייסים, והשאר ... היסטוריה. התקבלתי לחברה כטייס 7567, בהמשך עברתי ל-400-747. חזרתי ל-7567 לקורס קברניטים. מילאתי מספר תפקידי ניהול בחברה – ממונה טכני, טייס ראשי ומנהל צי 7567 (אחראי על 14 מטוסים ו-200 טייסים לערך). היום אני שוב טייס בקו ללא תפקידים נוספים, מחכה למעבר למטוס 777 ונהנה לטייל בעולם.

העבודה כטייס קשה פחות מאשר ברפואת שיניים, המשכורת נכנסת לבנק ישירות בראשית כל חודש, ללא ויכוחים עם המתרפאים. עבודה זו גם מאפשרת זמן רב לתחביבים אחרים ו... גם מטיילים הרבה בעולם.

כדי לאזן את התמונה יש לציין, כי טייס הוא מקצוע שיש בו מתח מסוים, יש חוסר התאמה בין מספר ההמראות בעולם למספר הנחיתות, יש עניין של קרינה קוסמית ולא אחת – מדובר בשעות עבודה חריגות, מה שלעתים הופך הכול למאתגר וקשה. בכל מקרה, אינני מצטער על הבחירה שלי.

ד"ר נועם דורון: ndoron@gmail.com

ד"ר נועם דורון

בשנים 1976–1985 שירת בצה"ל כטייס קרב, והיה סגן מפקד טייסת. סיים לימודיו בבית הספר לרפואת שיניים בירושלים בשנת 1991, ונסע לסין להשתלמות באקופונקטורה לרופאים. בשנים 1991–1994 היה רופא שיניים וגם עסק בדיקור סיני בקופות החולים "מאוחדת" ו"מכבי". החל משנת 1993 החל לעבוד ב"אל-על" כקצין ראשון, והיום משמש טייס ראשי

את קריירת העבודה שלי התחלתי בגיל 20 בסיום קורס טיס בחיל האוויר. מיד קיבלתי מענק סיום קורס (שבאמצעותו רכשתי רכב) ומשכורת של שירות קבע. עד גיל 27 שירת בחיל האוויר. באותם ימים המשכורות לא היו גבוהות, ורבים מחבריי פרשו ועברו לעבוד בתעשייה האווירית במיזם "הלביא" הזכור לטובה. בשנת 1984 הפסיקו לקלוט טייסים חדשים למיזם, ובשנת 1987 בהצבעה בכנסת הוחלט על סגירתו. במקביל למשבר ה"לביא" הייתה בשנת 1982 שביטה ארוכה ב"אל-על", ובסופה מונה רפי הרלב ז"ל ככונס נכסים וכמנהלה בפועל. כשהגעתי לשלב של קבלת החלטה לגבי המשך הדרך שלי (לאחר השחרור) בשנת 1985 לא היו לי אפשרויות בחירה רבות – כטייס לא יכולתי להשיג עבודה בשוק האזרחי, ומצד שני, אבא שלי לא היה רופא, בתיכון למדתי אלקטרוניקה, אבל ... החלטתי שרפואה היא תחום מעניין, ושרפואת שיניים מתאימה לי יותר, שכן אפשר להתחיל לעבוד בתחום מיד בסיום הלימודים ויש גם משכורת נאה בצדו.

ואכן, התחלתי ללמוד בהדסה, והשנים חלפו להן בנעימים. בסיום הלימודים הגשתי בקשה להתמחות ברפואת הפה ונסעתי לסין

ד"ר ג'י. ויסמן
מדריכה אמא
צעירה עם תינוקה

רופאת שיניים מומחית להנקה

ד"ר ג'ינה ויסמן

סיימה לימודיה בבית הספר לרפואת שיניים בירושלים בשנת 1991. בשנים 1991–1995 הייתה חברה במחלקה לרפואת שיניים משמרת, ושימשה מדריכה קלינית לשנה רביעית וחמישית. 1991–2000 עבדה במרפאת שיניים פרטית בתל אביב

אהבתי מאד להיות רופאת שיניים. ואז נולד לי הילד הראשון.

מצאתי שקשה לי להיפרד ממנו, ושגם הוא מאותן לי בבירור שהוא רוצה להיות אתי.

ידעתי שיש נשים שמשלבות את המקצוע עם האמהות, שאפילו עובדות במשרה חלקית, אבל לי זה היה קשה.

כשהייתי אם לילד אחד בלבד, עוד עבדתי והדרכת בהדסה, אצל פרופ' הירשפלד, אבל עם בואו של הבן השני, כבר עבדתי פחות, פעם עד פעמיים בשבוע.

בינתיים, התחלתי לעזור לנשים ולהדריך אותן להנקה. עשיתי זאת בהתנדבות במסגרת "ליגת לה לצה", שתומכת בנשים וממליצה על הנקה. העשייה הזו הסבה לי סיפוק רב, ויכולתי לעשות אותה גם עם הילדים.

הוסמכתי להיות מדריכת הנקה בשנת 1997, ובמקביל חיפשתי מקום בארץ שבו אפשר להעמיק את הלימודים בתחום זה. בזמני היה מקום אחד בלבד בארץ שבו אפשר היה ללמוד להיות יועצת הנקה מוסמכת: בבית חולים "משגב לדרך". הייתי באה ללימודים עם התינוק שלי, וגם את שיעורי הבית עשיתי "תוך כדי הנקה".

מובן שהיו לי הקלות בעת הלימודים בזכות הידע שלי באנטומיה, בפתולוגיה ובהיסטולוגיה אוראלית, אך כדי לקבל את הזכות לגשת לבחינות, עדיין היה עליי לעשות אלפי שעות קליניות בהשגחה של

יועצת הנקה מנוסה. פרק הלימוד הזה בא אל סיומו כאשר ב-1999 עמדתי בבחינות בינלאומיות ב"ייעוץ הנקה", וקיבלתי את התואר IBCLC, כלומר יועצת הנקה מוסמכת.

בארץ היו אז רק קומץ יועצות הנקה מוסמכות, ולכן נסעתי למקומות שונים בעולם כדי ללמוד מיועצות בעלות ניסיון.

בחלוף מספר שנים סגרתי את תיק ה"עוסק מורשה" שלי ברפואת שיניים והתמסרתי לחלוטין לחיים בבית, עם ארבעה בנים, ולעיסוק מהנה ביותר – העיסוק בעולם ההנקה.

את הרישיון שלי כיועצת הנקה עליי לחדש מדי חמש שנים, ואחת לעשר שנים, נערך מבחן בינלאומי שצריך לעבור כדי לחדש את הרישיון שוב. מבחן זה מחויב, כי כך מבטיחים שהיועצות תהיינה מעודכנות בספרות המקצועית ובטכניקות קליניות.

אתם בוודאי שואלים את עצמכם: 'מה יש כל כך הרבה ללמוד על משהו פשוט וטבעי?'

גם אני הופתעתי כשגיליתי שיש נשים רבות שרצו להיניק, ולא הצליחו.

שמעתי משפטים כמו:

"רציתי נורא להיניק, אבל הפטמות כאבו לי"; "הוא היה יונק כל הזמן, אבל לא עלה במשקל"; "היה לי גודש נוראי". לא הבנתי איך זה יכול להיות שמשו, שנחשב המשך טבעי של היריון ולידה, נעשה מסובך כל כך.

מסתבר, שההנקה היא טכניקה נלמדת. בעבר, כשהיינו בשבט, למדנו זו מזו, והטכניקה הייתה חלק מאתנו, בלי שהיינו מודעות לכך. זו אינה תורה מסובכת, אבל יש מספר דברים שצריך לדעת. היום כדאי ללמוד את הטכניקה עוד לפני הלידה: איך להחזיק את התינוק להנקה; איך לוודא שהתינוק מפנה ביעילות את החלב, ואיך

החלב נוצר. נמצא, שנשים שלומדות את כל אלה לפני הלידה, חוות פחות קשיים בהנקה, וכי מעט ה"אתגרים" שעולים במהלך ההנקה, נפתרים בקלות.

בשנות הלימוד וההדרכה שלי הבנתי שהנקה היא פעולה שיש בה תנועה, ואין די בלמידה מספרים בעניין זה. על שום כך יצרתי את הסרט הישראלי להדרכת הנקה, "חלב של אמא". הסרט נמכר כבר מספר שנים בארץ, ואף נמכר בארה"ב בגרסה האנגלית ובקנדה – בצרפתית.

זה 10 שנים שאני מרכזת קורסים לאנשי מקצוע בהדרכת הנקה. במקביל פתחתי מרפאת הנקה, שאליה באות נשים מכל הארץ כדי לקבל עזרה באספקטים שונים של הנקה וגמילה. בשנים האחרונות התעמקתי בנושא 'הנקה לאחר ניתוחים קוסמטיים בשדיים', וגם בנושאים המשיקים לרפואת הפה והשיניים: תינוקות בעלי לשון קשורה (תודות לד"ר אייל בוצר); הנקה בתינוקות עם שסע; תיקון דפוסי מציצה; עששת בפעוטות יונקים.

אני מרגישה שאני משתמשת לצורך עיסוקי הנוכחי בהכשרה שקיבלתי בהדסה כרופאת שיניים: למדתי שם להיות אשת מקצוע שמתדלת לעבוד "evidence based"; שלא לוקחת הכול כמובן מאליו; למדתי להכין מצגת (תודות לפרופ' נח שטרן על ההרצאה: "איך נושאים הרצאה"); ולמדתי לראות איך כל המרכיבים של הפה עובדים באלגנטיות ביחד כדי להזין אותנו כבני אדם, מהרגע הראשון לחיינו.

לפעמים אני מתגעגעת לרפואת השיניים, אפילו מוצאת את עצמי חולמת על זה בלילה, ומתעוררת, אחרי שסיימתי להשחזר כל כך יפה למישהו שן ב-bevel ...

ד"ר ג'ינה ויסמן: www.halavm.co.il

אז מה בעצם

אתה עושה ?

בתחומנו. אמנם העבודה בו בלתי נגמרת, ומשכורת צנועה בצדה, אבל הסיפוק וההנאה שבתגלית האקראית – אלה: אינם ניתנים לכימות.

אנו נמצאים בתקופה מרתקת שבה תקציבי מחקר גדולים מגויסים על-ידי קבוצות של חוקרים אינטר-דיסציפלינאריים, שבהן מתקיים דיאלוג מרתק בין ביולוגים למהנדסים, בין רופאים לפיזיקאים, בין כימאים לאנשי מחשבים ועוד ועוד. התחרות, כמו בשוק המטופלים, קשה ומחייבת אינסוף השקעה, חדשנות ויזמה, תוך גיוס טובי הסטודנטים לעזרה, ומחייבת שליטה במערכות המיקרוסקופיה וההדמיה, במערכות סימולציה וביולוגיה מולקולרית. כל זאת תוך כדי עבודה עם תאים, עם רקמות ועם מודלים בבעלי חיים ובבני אדם. אם ייפול בחלקנו מעט מזל, נבין פעם דבר או שניים על סודות מבנה השיניים ועל כיצד לתקן טוב יותר.

ד"ר פאול זסלני:

Paul.Zaslansky@mpikg.mpg.de

(וגם המטופלים המעצבנים שלא מעריכים את מאמציך...), על היצירתיות שבבניית הסתימות והפיות, על ההתייעצויות ועל ההפניות לקולגות המומחים השונים, על העבודה עם צוות נפלא במרפאה ובמעבדה?

קשה לתאר במילים את היצירתיות ואת ההתלהבות שיש כאשר כל בוקר אינו דומה לקודמו, את התסכול ואת המתח בהמתנה לתוצאות או לפרסומן, את אי הוודאות שבמימון, את העבודה עם הסטודנטים ועם הקולגות, ואת השקיעה – בכל פעם מחדש – בחיפוש אחר השאלות המחקריות הבערות.

אכן, יש מי שמצליח לשלב קליניקה עם מחקר, ואפילו לגדל דורות סטודנטים בדרך. רופא שיניים מומחה - מתמחה ועוסק רק באורתודונטיה, או רק בשיקום. ובאנלוגיה יש מי שפשוט מתמחה ב... מחקר בסיסי. אלא שלא כשאר ההתמחויות, שבהן מומחה יודע כמעט הכול בתחומו, מחקר בסיסי מתאפיין בידיעה שאנחנו יודעים מעט

ד"ר פאול זסלנסקי

סיים לימודיו בבית הספר לרפואת שיניים בירושלים בשנת 1991. בשנים 1991-2000 שירת בצבא"ל ועסק ברפואת שיניים קלינית. בשנים 2000-2005 למד במכון ויצמן לתואר PhD במחלקה לביולוגיה מבנית. מאז שנת 2005 חוקר במכון על שם MAX PLANK בפוטסדם שבגרמניה, במחלקה לביו-חומרים (Biomaterials)

מוזר ומרתק למצוא את עצמך מנסה לענות לשאלה דלעיל. שאלות כגון: "איפה בעצם אתה נמצא?", "ו"איך הגעת לזה?", הקיפו אותי ואת עמיתיי מימי הלימודים בהדסה, במהלך כנס מחזור 1991 שקיימנו. השאלות הללו היו תוצאה של העובדה הפשוטה, שלפני עשור, אחרי עשר שנות עבודה עם מטופלים, חזרתי להיות סטודנט, המבין מעט מאוד והלומד מהטבע. עברתי לעסוק במחקר – במשרה מלאה.

איך מסבירים כיצד קרה שוויתרתי על העבודה שאהבתי, עם המטופלים הנפלאים

פרופ' א. ברין בחברתן של מנהלת המחלקה לאורתודונטיה (מימין) Dr. Machorowska ומנהלת המחלקה לרפואת שיניים ילדים Dr. Postek

פרופ' אילנה ברין בהרצאתה בפולניה

אילנה ברין מבקרת בפולין

פרופ' אילנה ברין

סיימה לימודיה בבית הספר לרפואת שיניים בירושלים בשנת 1972 ומאז עובדת במחלקה לאורתודונטיה. התמחתה באורתודונטיה באוניברסיטת פנסילבניה בשנים 1978–1980. בשנים 2003–2009 כיהנה כמנהלת המחלקה לאורתודונטיה. כיום, אחראית על קורס ההתמחות במחלקה

לפני חמישה שבועות חזרתי מביקור פרטי ומקצועי בפולין. הייתה זו נסיעה טעונה מאוד מבחינה רגשית מטעמים שונים, אחד מהם היה ההזמנה של ד"ר יאן ראוך, רופא שיניים המתעד את ההיסטוריה של SAM (Slaska Akademia Medyczna), בית הספר לרפואת שיניים אשר בסוף שנות ה-40 של המאה העשרים היה אבי שותף להקמתו. בעת כתיבת הספר חסרו לד"ר ראוך פרטים מסוימים על אודות אבי, והוא איתר אותי כדי להשיג פרטים אלו. שמחתי לעזור בידו להשלים את התמונה בפרטים החסרים, וזכיתי בהזמנה לביקור בבית הספר לרפואת שיניים שם. הוזמנתי אף לשאת הרצאה בפני הסניף האזורי של האגודה האורתודונטית הפולנית.

להרצאה שנשאתי בפולנית (!) הגיעו בנוסף לאורתודונטים המקומיים גם תלמידיו לשעבר של אבי שאינם אורתודונטים, אך באו במיוחד כדי להיפגש עמי. מדובר באנשים מבוגרים, בשנות השמונים לחייהם, שרצו להביע את הערכתם בדרך זו, ואכן ריגשו אותי מאוד.

ההרצאה עצמה זכתה להדים חיוביים ובסופה אף נשאלתי שאלות הנסמכות על הספרות העדכנית.

בנוסף להרצאה אורגן גם סיור במחלקה לאורתודונטיה. היום שבו נערך הביקור (יום רביעי בשבוע) מוקדש שם לטיפול במתרפאים

שסועי שפה ורך. יש לציין כי הטיפול האורתודונטי המוקדם מפותח מאוד בפולין, כך גם הטיפול בתינוקות בעלי שסע. התינוקות מגיעים למרפאה, שהיא מרפאה אזורית, באמבולנס, מלווים ברופא, בפרמדיקים ובהוריהם. במרפאה מצפה להם צוות של אורתודונט, מתמחים, סייעות ומזכירה, השומרת על הרשומה הרפואית בקפדנות. הרופא נוטל מטבע ומעבדה מכינה פלטה להאכלה, בדומה מאוד לנעשה בארץ בתחום זה. בצמוד למרפאה האורתודונטית וכחלק ממנה יש חדר של מרפאה בדיבור, שתפקידה בשלב זה לעסות את שרירי הפנים וללמד את ההורים לעשות עיסוי דומה בבית. את העיסוי האינטרה-אוראלי עושה האורתודונט. יש לציין כי הליך זה אינו נהוג בארץ.

שותף נוסף במערך הטיפול בתינוקות הוא הצלם, הנמצא בחדר הצמוד למרפאה, אשר מתעד את שלבי הטיפול באמצעות ציוד צילום מקצועי המותאם למטרה זו.

תיעוד כל הטיפולים האורתודונטים נעשה בצורה יפה ומתוך הבנת הנחיצות, ולא נותר לי אלא להתקנא בהישג זה, שהוא כמובן תלוי תקציב ותלוי שטח, אך מראה הבנה לחשיבות שהמסדר של המקום מייחס לתיעוד.

במקביל למרפאת "התינוקות" פועלת מרפאה אורתודונטית רגילה, בדומה לנעשה אצלנו.

את הביקור סיימנו בארוחה חגיגית שנערכה לכבודנו ובריאיין לרדיו המקומי, שהתרכז בקורותיה של משפחתי כדוגמה אחת מני רבות לגורלה של יהדות פולין בכלל ושל יהדות העיר לבוב בפרט, לאחר מלחמת העולם השנייה.

ד"ר אילנה ברין : brin.ilana@gmail.com

מחלק השמאלי
של התמונה
באבא דיגן היוזם
של הטקסים

משמאל: פרופ' א. שטבהולץ ורעייתו
איילה עם פרופ' קובי פאר ורעייתו עדית

פרופ' יואל דונחין מכתיר את
אליעזר קאופמן לפרופסור מלא

טקס הענקת תארים ודרגות בפקולטה לרפואה בירושלים

פרופ' ק. פאר
מכתיר את פרופ' א.
שטבהולץ לדיקן

במרכז התמונה פרופ' א. קאופמן
ורעייתו צביה עם חברים חוגגים.

פרופ' יואל דונחין

חבוש כובע שנלקח כנראה ממחסני להקת תאטרון חובבים מפולגיה, חמוש בחרב עץ (כנראה מאותו המקום), ובפיו משרוקית צפצפה המשמיעה קול ענות חלושה. המועמד מתבקש לכרוע ברך (מנהג בריטי ידוע שאומץ על ידי הפקולטה), החרב מונפת מעל ראשו, ובתנועה חגיגית נוחתת על כתפו. תוך כדי כך ממלמל מנחה הטקס דברים בגנות המועמד, ולאחר מכן קורא אחד החברים בכת המזורה הזו בקול רם את תוכן איגרת הרועים, דהיינו – אנו שמחים להודיעך כי החל מרגע זה הנך רשאי לרשום על החלוק שלך את התואר "פרופסור" (במקרה הטוב), או שהחל מרגע זה אתה מרצה בכיר, וכדאי שמעכשיו תתחיל לכתוב מאמרים רבים, שאם לא כן אתה צפוי לקיפאון קידומי רב-שנים.

אני הצטרפתי לראשונה לפני כחמש שנים לחבורת ההולכים, אולם לא זכיתי לכל התקדמות אקדמית מטעם גורם כלשהו. ההפך הוא הנכון. רק התבוננתי בעיניים כלות כיצד מסביבי עולים בסולם הדרגות מרצים ומרצים בכירים, שמעולם לא ידעתי כי הם יודעי קרוא וכתוב; אבל ההליכה עצמה היא השאור שבעיסה. הדובדבן עלי קצפת, ואני חייב להודות לדיגן אשר פיתה אותי לקחת חלק בפעילות אקדמית שונה ומועילה.

אחוזה רבה שוררת בין ההולכים, בלי כל הברל בין אם הם אלה הבאים מצד זה של הדלת המסתובבת או אם מהצד השני; בין אם מהפקולטה לרפואת שיניים או מבית הספר לרוקחות. כולם עוברים את הטקס, וכולם צועדים בשביל התהילה. כך לאחרונה קיבל גם הפרופסור אדם שטבהולץ את מינויו לדיקן, וכך קודם הפרופסור קאופמן לדרגתו הבכירה יותר, אף שהוא חרג מכללי הטקס ודיווש באופניו המתוחכמים במקום להגיר זיעה אפיים ארצה.

פרט להתגברות על הקושי הפיזי שבהליכה (המתרחשת בשעה בוקר מוקדמת מאוד) יש צד חברתי בלתי מבוטל בכל ההתרחשות הזו, ואין לי כל ספק כי משמעות קבלת המכתב בנוכחות חברים שטופי זיעה, אדומי פנים ובעלי דופק מואץ היא רבה יותר מאשר קבלת אותו מכתב עצמו במסגרת כל טקס אווילי עתיק יומין אחר אי שם באירופה.

לדיגן, שהוא היוזם והמתחזק, המביא והמוציא, אשר על פיו יישק דבר אנו קוראים על שום כך "באבא". ובהזדמנות זו אני מעניק לו את התואר "חבר פרופסור" של כולנו.

נולד ב-1944 סיים את מקוה ישראל במגמת גידול ירקות, ואחר כך את לימודי רפואה בבית הספר לרפואה בירושלים. ניהל את המחלקה להרדמה מיילדותית, את יחידת הטראומה, את מחלקת אשפוז יום וכיום עוסק בבטיחות החולה בבית החולים "הדסה" בעין כרם.

הטקס להענקת תואר "דוקטור" הוא טקס בעל אופי שונה באוניברסיטה אחת לעומת רעותה. באוניברסיטת "קיימברג" אשר בליסבון מתכנסים המסיימים המאושרים לבושים במדים צבעוניים בני מאות שנים וכמובן, כובעי אקדמיה מרובעים לראשם. בכניסה לאולם ניצבים שומרים חמושים ובידם גרזן מטיל אימה.

בקמפוסים שברחבי ארצות הברית נושא הרקטור נאום רב חשיבות (קצר), ולאחר מכן שרים כולם את שיר האקדמיה עתיק היומין.

בישראל נהגו להעניק את התואר באמפיתאטרון שעל הר הצופים, סמוך לרדת החשכה. כאשר מגיע מי מהדוקטורים למעמד של קידום והעלאה בדרגה, מתבשר על כך מועמד האוניברסיטה העברית בירושלים לא לפני שהוא משיל מעליו כליטר של זיעה ולאחר הליכה בת שמונה קילומטרים בהר איתן, שממנו נשקפים בנייני הפקולטה לרפואה. שמונה קילומטרים שבהם קטעי עלייה תלולה ותמונות נוף וצמחייה שאין דומה להם. בתום מאמץ ההליכה מתכנסים מעניקי התואר יחד עם המרצים והמדריכים החדשים, וכן הפרופסורים, הממתינים להיכנס "אל תוך המניין". מקום ההתכנסות הוא סביב שולחנות עץ ארוכים במתחם בית הקפה של הר איתן, תחת כיפת השמיים. שלא כמו בשאר המקומות בעולם, הלבוש כאן הוא ספורטיבי – על פי רוב חולצת טי, מכנסיים קצרים ואצל המהדרין – כובע גרב.

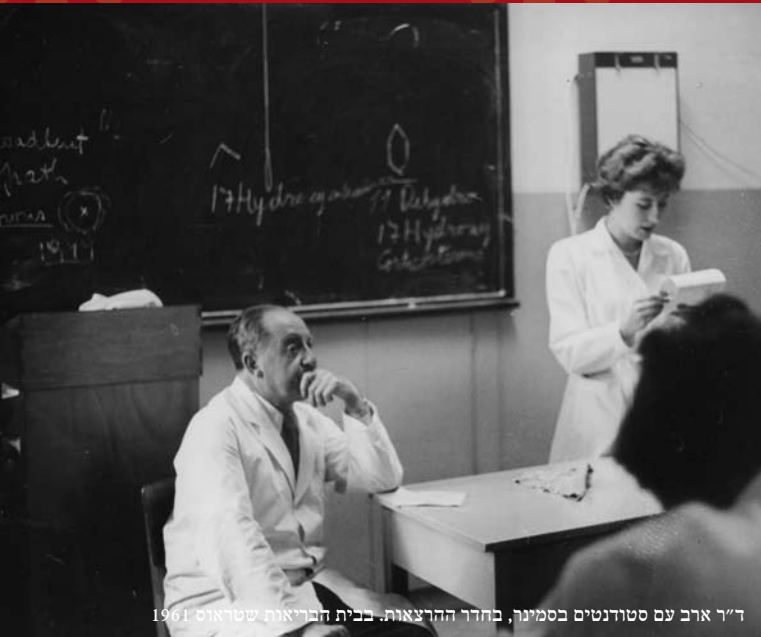
מעניק התואר, או מדויק יותר, מעניק המכתב המבשר כי ועדה זו או אחרת מצאה לנכון להעניק לך את התואר האקדמי, הוא ה"באבא דיגן", כלומר מר דגן, מנהל כוח האדם של הפקולטה, אשר ייסד והקים את טקסי קבלת התואר המלווים במבחן ההליכה המאומצת (אם אתה לא מסוגל לעלות בעלייה של הר איתן, אין כל ספק כי אינך ראוי לתואר אקדמי בכלל ולקידום בפרט).

הטקס מתקיים בדפוס קבוע, אך הזוי משהו. דיגן,

פרופ' קאופמן שומע את כלי הטקס מפרופ' דונחין באבא דיגן עם פרופ' א. שטבהולץ

ד"ר ארב עם סטודנטים בסמינר, בחדר ההרצאות. בבית הבריאות שטראוס 1961

ד"ר ארב והאחות דינה מטפלים במתרפא

הד"ר אדולף ארב (1906 - 1966)

פרופ' אילנה ברין

עם פרוץ מלחמת העולם השנייה, בספטמבר 1939, עברה העיר לובוב לשליטה של ברית המועצות. באותה תקופה התחתן אבי עם איזה לבית הובל, ובשנת 1941 נולד בנם מריאן. את תקופת הכיבוש הסובייטי עברה המשפחה בלובוב, וביוני 1941, עם תקיפת הגרמנים את ברית המועצות, גויס אבי לצבא האדום ונשלח לקייב בהבטחה שמשפחתו תבוא בעקבותיו. זה לא קרה. אשתו, בנו, הוריו, אחותו ובני משפחה רחוקים יותר נספו בלובוב (סך הכול 18 איש).

עם חזרתו לעיר הולדתו, ולאחר שלמד על מותם של כל בני משפחתו, אבי התחתן בשנית עם רומנה לבית יעקובי, אימי. בשנת 1945 הוא השתחרר מהצבא והועבר מערבה לאזור שלזיה יחד עם אזרחים פולניים רבים אחרים. אבי ציין תמיד כי תקופת השירות הצבאי שלו במלחמה הייתה קשה, אך יחד עם זאת העשירה אותו בניסיון מקצועי רב.

עם קום מדינת ישראל ניסו הוריי לעלות לארץ, אך הדבר נמנע מהם. בשנת 1948 החל אבי פרק נוסף בקריירה האקדמית שלו באקדמיה

אבי, הד"ר אדולף ארב, נולד בעיר לובוב (אז פולין) בשנת 1906. את הלימודים בבית הספר העממי ובתיכון סיים בעיר מגוריו, אך את לימודי רפואת השיניים נאלץ ללמוד בננסי שבצרפת, בגלל numerus clausus ("מספר סגור", כלומר כמות מוגבלת של אנשים שמוכנים לקבל מבין היהודים למסלולים שונים ולעיסוקים שונים) שהיה נהוג בפולין באותן השנים. את לימודיו השלים שם בשנת 1932. עם חזרתו לפולין נאלץ לבלות ארבע שנים נוספות באוניברסיטה בוורשה כדי לזכות בהכרה מקצועית (נוסטריפיקציה) מטעם שלטונות פולין.

לאחר סיום תקופת לימודיו השנייה חזר ללובוב, שם הועסק כרופא שיניים מתנדב בבית החולים ע"ש לזרוס. בשנת 1938 החל את הקריירה האקדמית שלו באוניברסיטה המקומית וגם פתח מרפאה פרטית.

ד"ר ארב עם ביתו אילנה. עין כרם - 1965

וכך, בשנת 1957, עלינו לישראל ואבי התחיל את חייו המקצועיים האקדמיים בפעם השלישית, בדרגת מדריך בבית הספר לרפואת שיניים בירושלים. את רוב מרצו הקדיש אבי לבניית תכנית ההוראה באנדודונטיה ולמחקר בתחום האלקטרו-סטימולציה. בתחומים אלו גם פרסם מאמרים ונשא הרצאות. בתקופה שבה עבד בפקולטה לרפואת שיניים בירושלים (בשנים 1957–1966) הגיע לדרגת מרצה בכיר.

למרות קשיי הקליטה ובעיות השפה, אבא נהנה מאד מההוראה לסטודנטים בארץ, שעמם הרגיש "בבית". יש לציין, כי הסטודנטים החזירו לו אהבה והערכה רבה. לאחר מותו בטרם עת בשנת 1966 הקימו בוגרי בית הספר קרן לזכרו, אשר ממנה הוענקו פרסים לסטודנטים שכתבו עבודת גמר מצטיינת. לאחר מותה של אימי רומנה הפך הפרס ל"פרס ע"ש ד"ר אדולף ורומנה ארב ז"ל" הנתרם על-ידי המשפחה, והוא מחולק לזכרם מדי שנה.

הרפואית של שלזיה (SAM) בדרגה של אסיסטנט בכיר במחלקה לפרותטיקה. בשנת 1949 ובעודו אסיסטנט החל בארגון המחלקה לרפואת שיניים משמרת יחד עם ארבעה אסיסטנטים צעירים אחרים. כעבור שנתיים התמנה כמנהל המחלקה לרפואת שיניים משמרת, ובשנת 1952 השיג את התואר "דוקטור במדעי רפואת השיניים". שנתיים מאוחר יותר הוא קיבל את התואר "פרופסור".

בין נושאי המחקר שלו היו: רפואת שיניים ציבורית, אפידמיולוגיה של העששת, אלקטרואנסטזיה, פרופילקטיקה וטיפול מוך השן.

בשנת 1956 חלו שינויים בממשל הקומוניסטי הפולני ושוב החל גל עלייה לישראל, שבו היינו אמורים לעלות לארץ. כדי להבטיח לעצמו פרנסה בארץ, אבי יצר קשר עם הפרופסור מיכמן, אז מנהל בית הספר לרפואת השיניים היחיד בארץ, ולמעשה התקבל לעבודה "בהתכתבות". באותה תקופה סיימו תלמידי המחזור הראשון של בית הספר את הלימודים הפרה-קליניים שלהם והיה צורך במורים קליניים. אבי התקבל בשמחה רבה, במיוחד לאור ניסיונו בהוראה.

חוק 20-60-20

ד"ר רפי פִּיֶּשֶׁר

סיים לימודיו בבית הספר לרפואת שיניים בירושלים בשנת 1979. הנדסאי בוגר "טכניקום", גבעתיים. יועץ דנטאלי מוסמך CDC, יועץ דנטאלי בחברות הביטוח "הראל" ו"דקלה". מרצה בתחום ניהול שיווק וביטוח בבתי הספר לרפואת שיניים בירושלים ובתל אביב. מייסדי "יתד - ייעוץ ותכנון דנטאלי". בעל מרפאה פרטית משנת 1979

עיקרון פארטו (הידוע גם בשם כלל 20-80) התפתח מאבחנה של פארטו במאה ה-19 כי 80% מהעושר של איטליה היה בבעלות של 20% מן האוכלוסייה.

(Pareto noticed that 80% of Italy's wealth was owned by 20% of the population. He then carried out surveys on a variety of other countries and found to his surprise that a similar distribution applied.)

עיקרון פארטו יכול להיות כלי עסקי יעיל מאוד לניהול מוצלח. הכלל מאפשר הבחנה בין הגורמים העיקריים (המהווים 20% מכלל הגורמים) לגורמים הטפלים (יתר 80% מהגורמים). עיקרון פארטו הנו "כלל אצבע" בלבד, ואמנם לעתים הפרופורציה של הגורמים שונה, אך העיקרון נשמר.

על בסיס עיקרון זה פותחו כלים ניהוליים הטוענים לכלל שונה: כלל 20-60-20. גם ברפואת השיניים היו שאימצה את העיקרון,

ובשנת 2008 הציע ד"ר בלצ'פורד ליישם את הכלל בכל הקשור לניהול מרפאות שיניים.

בבדיקה יסודית של ההכנסות במרפאת שיניים ממוצעת מתברר ש-20% מהמטופלים מייצרים 80% מההכנסה ו-60% מהמטופלים מייצרים 30% מההכנסה. (The next 60% of your practice produces another 30% of your profit. לכאורה, מדובר בהכנסה של 110%, אבל בדיקה מעמיקה יותר מצביעה על כך ש-20% מהמטופלים הנותרים גורמים למרפאה הפסד כספי של 10%. אחוז מטופלים זה, הגורם להפסדים, הוא היעד המידי לצורך ייעול מרפאת השיניים. כדי להבדיל בין קבוצות המטופלים על מנהל המרפאה לערוך רישום מדויק של ההכנסות, תוך סיווג המטופלים בהתאם להכנסה.

בכל מקרה, אין להתעלם מיישום עיקרון פארטו גם בגורמים נוספים בתוך המרפאה. למשל, מסתבר ש-80% מהכעסים של הרופאים, עוגמת הנפש ולחצים נוספים נוצרים בשל 20% מהמטופלים.

יישום עקרון 20-60-20 מעלה את השאלה מה קורה למרפאה אם היא מוותרת על המטופלים הגורמים להפסדים? התוצאות האפשריות יכולות להיות עלייה בהוצאות הקבועות (אם אין מטופלים אחרים שימלא את החלל הנוצר), מספר ההפניות החדשות יקטן, וכן ייווצר כעס של מטופלים, של חברים ושל בני משפחה, שאמנם שייכים לקבוצה זו אך כמובן לא ניתן לוותר

עליהם.

יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם מכך שוויתור על המטופלים הגורמים לנו להפסד, יכול לשפר את הרווחיות של המרפאה. שיקולים ניהוליים להשגת תוצאות מבוססים על עובדות, ויש לשלב בכך שיקולים רגשיים מעטים ככל האפשר.

חשוב מאוד לזכור לזהות את 20% המטופלים האחראים ל-80% מההכנסות. כדאי להתחשב ולהתאים את סדר היום במרפאה להעדפותיהם ולהנחות את הצוות לדאוג להם לשירות VIP מבחינת יחס. יש להפנות את מאמצי השיווק לתחומים ולעניינים שיסתמכו על למידת הפרופיל של מטופלים אלה.

למרות הנאמר עד כה, אין לוותר על יחס הוגן ועל שירות מקסימלי ל-60% המטופלים, המהווים את עיקר פעילות המרפאה. יש לזכור שלמטופלים אלה הסיכוי הטוב ביותר לעבור לקבוצת 20% המטופלים ה"רווחיים", והרי השאיפה שלנו היא להגדיל את אחוז המטופלים האלה.

כאשר מציגים מרפאה כעסק חייבים להסתמך על כלים ניהוליים, כלכליים ושיווקיים בלבד.

אין באמור כל כוונה לשכנע את הרופאים להתעלם מהייעוד שלנו כרופאים, יש להמשיך לפעול בצורה אתית ולתת את השירות הטוב ביותר למטופל.

האתר של יתד: www.ytd.co.il

לכן מלבד העֵרנות וההיכרות הדרושות לו בעניינים של אתיקה, חשוב שילמד ניהול.

הבעיה המובנית בניהול עסק עצמאי על ידי רופא, על ידי רופא שיניים או על ידי בעל מקצוע חופשי אחר היא היות האתיקה המקצועית של הרפואה שונה מהאתיקה של עולם העסקים. מקצוע חופשי, בהגדרתו, מציב את טובת המטופל-הלקוח מעל לטובתו הוא, דבר שאינו נדרש בדרך כלל מבעל עסק, מסוחר או מבעל מקצוע לא חופשי. לפיכך, על רופא השיניים ללמוד ניהול ולהכיר את עקרונות הניהול הנכון והרווחי, אך עם זאת לפעול לפי האתיקה המקצועית של הרופאים ולא של עולם העסקים ...

ד"ר שלמה זוסמן: zusmans@gmail.com

עסקים ואתיקה רפואית

ד"ר שלמה זוסמן

סיים לימודיו בבית הספר לרפואת שיניים בירושלים בשנת 1979, כיום מנהל האגף לבריאות השן במשרד הבריאות

בוגר בית ספר לרפואת שיניים וזכה ללא ספק להכשרה מקצועית טובה. ברוב בתי הספר בעולם מלמדים אותו גם את כללי האתיקה של המקצוע. עם זאת, הבוגר וזכה להכשרה מעטה עד שולית בנושאי ניהול וכלכלה, אף שרבים מהבוגרים צפויים לנהל עסק עצמאי כמעט מיד לאחר סיום לימודיהם.

רופא השיניים שבחר לנהל עסק עצמאי מעוניין בעסק עובד, חי ורווחי.

דברי חכמים

"הלומד מחברו פרק אחד או הלכה אחת או פסוק אחד או דבור אחד (הסבר או נימוק) או אפילו אות אחת – צריך לנהוג בו כבוד" (אבות ו ג)

לנכסים לימודיים ורוחניים יש חשיבות ייחודית, שכן משפיעים הם על אישיותנו פנימה ומהווים "נכסי צאן ברזל" אשר אי אפשר ליטול אותם מאתנו. לפיכך חייבים אנו להכיר טובה לכל מי שתרם לקידומו האישי אפילו מעט, וכל שכן הרבה.

כנגד הנטייה הטבעית להאדיר את עצמנו ואת כבודנו, וכנגד הנטייה הטבעית להמעט בחשיבות חלקם של מורינו וחברינו בבניין אישיותנו והשכלתנו, חז"ל מנחים אותנו לא להיות כפויי טובה, ולא להתעלם ממיטיבינו ולא לטשטש את חלקם, אלא אדרבה, שומה עלינו לנהוג בהם בכבוד הראוי והמגיע להם. עלינו לתת ביטוי להוקרתנו למי שגמל עמנו טובה, באותה אמת מידה שהיינו מצפים שינהגו עמנו!

"איזהו חכם? הלומד מכל אדם". אך קודם לכך יהיה אדם!

הרב מוטי דימנטמן: dimentman14@gmail.com

"כבוד חכמים ינחלו" (משלי ג)

הרב מרדכי דימנטמן

בעל תואר MA, מנהל המכון להכשרת מורים בישיבת "כרם ביבנה". מכשיר רבנים ומורים ב"בית מדרש לחינוך והוראה" במבשרת ציון

לא רק בקהל המאזינים אלא בראש ארבעת המושבים השונים של הכנס המדעי. אכן הסבו לבית הספר ולמורים רוב נחת.

אי אפשר שלא לשבח את הוועדה המארגנת, שהורכבה מאיש אחד שלוה בעוד ארבעה יועצים טובים מאוד. ניכר היה שהושקעו מאמץ, שכל, תבונה, מרץ וגם אהבה, בכל צעד ובכל פינה בשלושת ימי המפגש. הם הציבו בזאת רף גבוה מאוד לכל המתכנסים העתידיים.

בהמשך לכנס מחזור זה אני קורא לבני כל המחזורים – קחו דוגמה. התכנסו והיפגשו. עשו זאת מדי חמש, עשר או עשרים שנה. צאו מה"ביצה", התעניינו בחבריכם לספסל הלימודים. ספרו איש לרעהו מה עשיתם עד כה ומה תכניותיכם לעתיד. מן האינטראקציה הזו ניתן גם ללמוד איש מרעהו. התכנסו גם בלי כנס מדעי, ותשלחו לנו לבית הספר ד"ש. אנו נאהב את זה, והרי כבר לימדו אותנו רבותינו "בכול אדם מתקנא חוץ מאשר בבנו ובתלמידו".

המילים של חיים חפר קולעות למטרה בכל סוג של מפגש ולכל ציבור של נפגשים. הן מתאימות לפלמ"חניקים, לבוגרי תיכון, לבוגרי קורס קצינים, לבוגרי אוניברסיטה וגם לבוגרי בית הספר לרפואת שיניים.

בחודש יולי 2010 עשו זאת בוגרי מחזור 1991. ובגדול. הם באו מכל קצות תבל – ממש כך, התקבצו למשך שלושה ימים במלון בירושלים בלוויית בני משפחותיהם, והתכנסו לכנס מדעי בכור מחצבתם, בבית הספר לרפואת שיניים בירושלים. הם הקדישו את המפגש לזכרו של בן מחזורם שנהרג במסגרת שירות מילואים בהיותו תלמיד שנה ו, ותרמו מכספם לבית הספר כדי להנציח את חברם.

ההרצאות ביום העיון נישאו על ידי בוגרי המחזור, ולא חסרו להם מרצים. היו להם אפילו מרצים בינלאומיים. ואילו היה צורך בכך, היו ממלאים גם שני ימי עיון נטו במרצים מבוגרי המחזור. בין הבוגרים שהתכנסו רבים הם בעלי דרגות אקדמיות גבוהות. ממש הספיקו יפה ב-19 השנים שחלפו מאז סיום הלימודים. הם לא שכחו לכבד גם את מוריהם, והזמינו אותם לשבת

בינינו

פגישה שכזאת

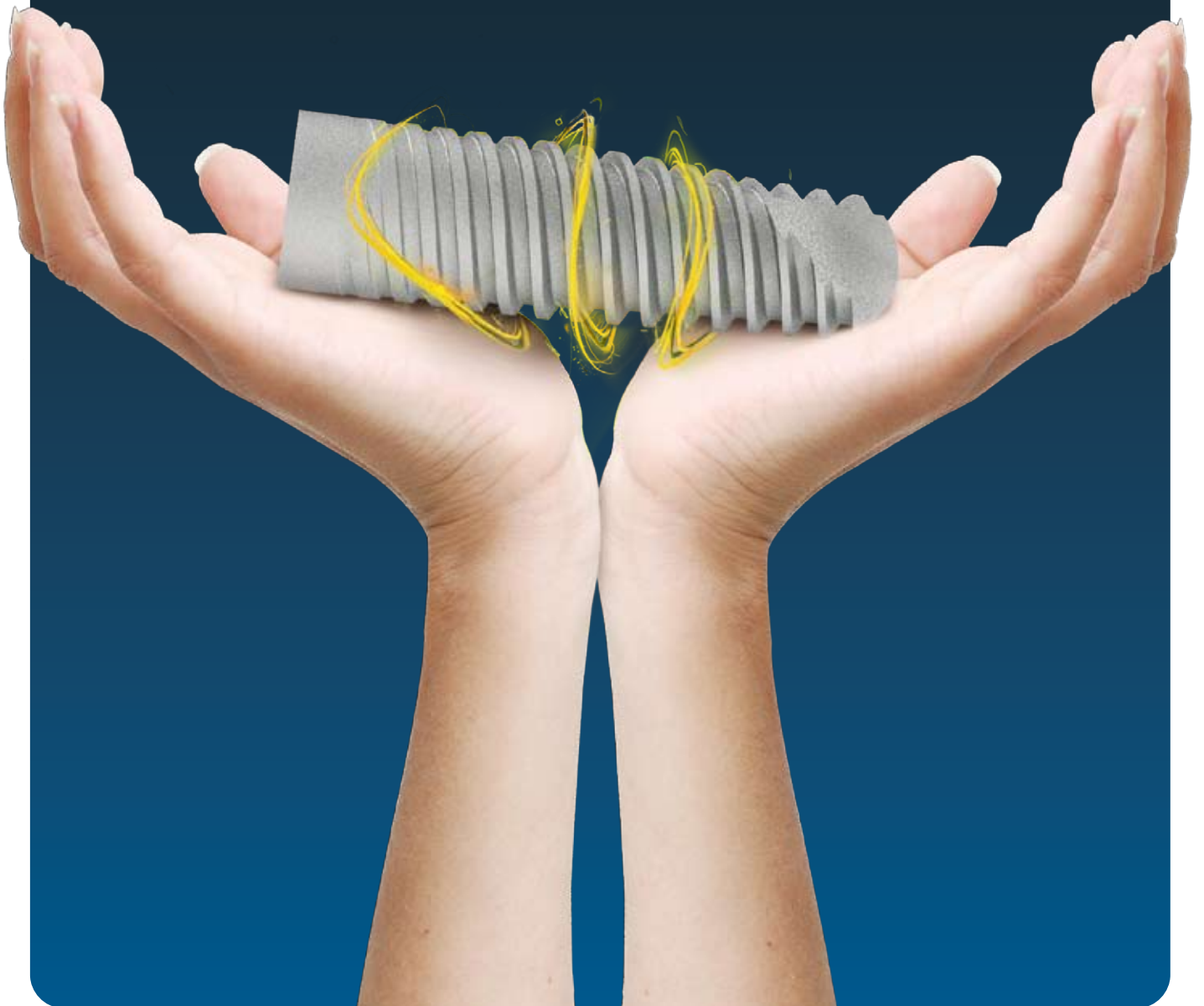
אח פגישה, אח פגישה שכזאת!
זה רק פעם בשניים דורות,
מה נשמע? איך הולך? אהלן!
זה את זה לא ראינו מזמן!
משהו מתעורר והומה מבפנים,
ושיחה מתחילה
על אותם עניינים...

נח שטרן: nstern@cc.huji.ac.il

עכשיו במבצע!

שתל לאנס+ האיזון בין האיכות המושלמת לעלות משתלמת

- יכולת חדירה עצמית בכל סוגי העצם ■ יציבות ראשונית גבוהה ביותר
- פני השטח היציבים של MIS Platform Switching ■

© MIS Corporation. All rights Reserved.